

Decide with Confidence

D&B Firmafakta

Rapport den 03-07-2013 for

KLIMA OG BYGGSERVICE AS

- 1 Identifikasjon
- 2 Rating
- 3 Ratinghistorikk
- 4 Ratingfordeling og konkursrisiko
- 5 Grunnfakta
- 6 Eier/Juridisk

Decide with Confidence

1. IDENTIFIKASJON

KLIMA OG BYGGSERVICE AS

Selskapsinformasjon

Besøksadresse Trollåsveien 4
1414 Trollåsen

Postadresse

Organisasjonsnummer 886 416 962

D-U-N-S nummer 73-001-7741

Telefon (+ 47) 90 02 49 29

Telefax

Selskapsform Privat aksjeselskap

Decide with Confidence

2. RATING

Rating	AA - God kredittverdighet		
Limit (i 1000)	170	Aktuell hendelse	NEI

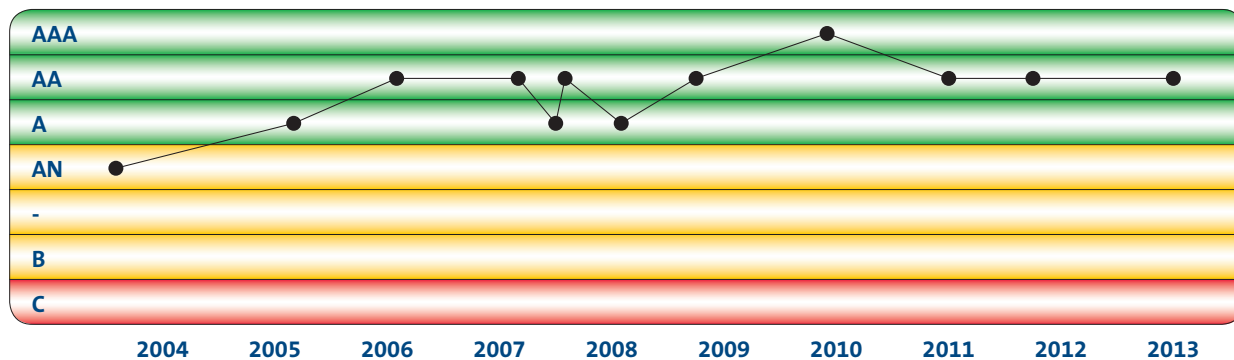
Grunnfakta	Eier/Juridisk *	Økonomi	Betalingserfaring
Veletablert	Meget Bra	Sterk	Upåklagelig
Etablert	Bra	God	Akseptabel
Nyetablert	Svak	Tilfredsstillende	Meget Svak
Ukjent	Meget Svak	Svak	Dårlig
Likvidert	Negativ	Dårlig	Insolvent
		Ingen info	Konkurs
		Revisoranmerkning	
		For gammelt regnskap	

* Er et selskap personeid, vil det ikke kunne oppnå Meget bra med mindre det er et konsernforhold (datterselskap).

Decide with Confidence

3. RATINGHISTORIKK

Endr.dato	Regn.år	Rating	Limit (i 1000)	Aktuell hendelse
06-2013	2012	AA	170	NEI
03-2012	2011	AA	130	NEI
06-2011	2010	AA	260	NEI
05-2010	2009	AAA	370	NEI
03-2009	2008	AA	100	NEI
07-2008	2007	A	50	NEI
01-2008	2006	AA	150	NEI
12-2007	2006	A	150	NEI
08-2007	2006	AA	150	NEI
07-2006	2005	AA	100	NEI
08-2005	2004	A	65	NEI
01-2004	0	AN	0	NEI

Decide with Confidence

4. RATINGFORDELING OG KONKURSRISIKO

D&B RATING NORGE - AAA

Dun & Bradstreet's AAA ratingsystem ble lansert i januar 1992. Dette er et kunnskapsbasert ekspertsystem som er laget for å få en enhetlig kredittvurdering av norske foretak. Tilsvarende systemer finnes også hos våre søsterselskaper i Sverige, Danmark og Finland. Et felles nordisk rating-system er tilgjengelig på Internett.

D&B's AAA rating har opparbeidet seg et renommé og anerkjennelse i det norske kredittmarkedet, og benyttes i dag som kredittvurderingsverktøy av et stort antall norske bedrifter.

Følgende selskapsformer blir ratet: Allment aksjeselskap (ASA), privat aksjeselskap (AS), enkeltpersonforetak (ENK), begrenset ansvar (BA), forening, lag og innretning (FL), samt norsk avdeling av utenlandsk foretak (NUF). Alle øvrige selskapsformer rates ikke. Heller ikke bransjene bank, finans og forsikring.

OPPBYGGINGEN AV RATINGSYSTEMET

Ratingsystemet er meget dynamisk og viser til enhver tid en nykalkulert rating ved et online-søk. Dette innebærer at ratingen på et foretak kan endres i løpet av en dag, dersom nye informasjonselementer blir registrert inn. En rating fra vårt online system er derfor alltid ferskvare. Ratingkoden blir bestemt på grunnlag av bedømmelsen på de 4 delområdene:

- Grunnfakta
- Eier/juridisk
- Økonomi
- Betalingserfaring

De 4 delområdene vil bli nærmere beskrevet nedenfor.

Følgende rating-koder blir benyttet, med fordelingen av norske aksjeselskaper pr. 01.10.2011.

AAA	Høyeste kredittverdighet	8,7 %
AA	God kredittverdighet	25,2 %
A	Kredittverdig	34,6 %
AN	Nyetablert	6,1 %
Ingen Rating	Rating ikke fastsatt	2,5 %
B	Kreditt mot sikkerhet	19,3 %
C	Kreditt frarådes	3,6 %
		100 %

DELBEDØMMELSER

Grunnfakta

Under grunnfakta foretar modellen en analyse vedrørende formell registrering av foretaket, status, vurdering av alder og aksjekapitalens størrelse. En analyse av grunnfakta gir en av følgende bedømmelser:

- Veletablert
- Etablert
- Nyetablert
- Ukjent
- Likvidert

Eier/Juridisk

Ved en analyse av eier/juridisk foretar modellen en test på om det finnes negativ informasjon (betalingsanmerkninger) på daglig leder, styreformann, morselskap og datterselskap. Selskapets eierstruktur er avgjørende for hvilke informasjonselementer som blir vektlagt. Under eier/juridisk gis en av følgende bedømmelser:

- Meget bra
- Bra
- Svak
- Meget svak
- Negativ

Er et selskap personeid, vil det ikke kunne oppnå Meget bra med mindre det er et konsernforhold (datterselskap).

Decide with Confidence

4. RATINGFORDELING OG KONKURSRISIKO

Økonomi

Økonomiområdet har en meget sentral plass i rating-modellen og det gjennomføres derfor en grundig analyse av siste års regnskap og en kontroll av utviklingen sett i forhold til foregående års regnskap. Siden regnskapet allerede er historie når vi mottar et regnskap, har vi valgt å kun foreta en bedømmelse av regnskap hvor det er mindre enn 22 måneder siden forrige avslutning.

Dette betyr at et regnskap som er avsluttet pr. 31.12.2008 kan benyttes som grunnlag for fastsettelse av en rating-kode inntil 01.11.2010. Innen denne datoen skal regnskap for 2009 innleveres til regnskapsregisteret og være innregistrert i vår database. Et selskap som på tidspunktet hvor rating-koden oppgis har et regnskap som er mer enn 22 måneder gammelt, vil få delbedømmelsen "For gammelt regnskap" under økonomiområdet.

Rating-modellen foretar som nevnt en omfattende analyse av regnskapene, hvor vi fokuserer på lønnsomhet, likviditet og finansiering. Det blir foretatt en analyse av beregnede nøkkeltall som er av vesentlig betydning for å vurdere den økonomiske stillingen. I tillegg til å vektlegge de statiske tallene ved siste tilgjengelige årsoppgjør, ser vi også på utviklingen fra foregående år, for på et tidlig tidspunkt å avdekke positive eller negative trender i den økonomiske stillingen. En slik nøkkeltalls analyse tar imidlertid ikke hensyn til de nominelle beløpene, men ser på forholdene mellom de enkelte tallstørrelsene fra nøkkeltallsberegningen. Dette innebærer at selv foretak med en relativt lav omsetning og balansesum kan oppnå en god rating.

Det er imidlertid fastsatt enkelte minstekrav til størrelsen på omsetning og egenkapital for å kunne oppnå AAA eller AA rating. Et av våre argumenter for å kunne gi selv små selskaper kredittverdig rating har vært at også disse selskapene drives med en lønnsom og god økonomi og at de på sitt nivå driver en sunn virksomhet som fortjener en god rating. Mange selskaper kan være "lykkelige som liten". Våre maks kredittbefalinger tar derimot hensyn til selskapenes størrelse. Et foretak med negativ egenkapital vil aldri kunne få bedre rating enn B.

Følgende nøkkeltall med tilhørende definisjon benyttes i rating-modellen:

Nøkkeltall	Definisjon
Totalrentabilitet	$\frac{\text{ordinært resultat før skattekostnad} + \text{finanskostnader} \times 100}{\text{gjennomsnittlig total kapital}}$
Rentedekningsgrad	$\frac{\text{rentekostnader} + \text{ordinært resultat før skattekostnad} \times 100}{\text{rentekostnader}}$
Likviditetsgrad 1	$\frac{\text{omløpsmidler}}{\text{kortsiktig gjeld}}$
Likviditetsgrad 2	$\frac{\text{omløpsmidler} - \text{varelager}}{\text{kortsiktig gjeld}}$
Langsiktig lagerfinansiering	$\frac{\text{omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld} \times 100}{\text{varelager}}$
Tapsbuffer	$\frac{\text{egenkapital} \times 100}{\text{totale inntekter}}$
Egenkapitalandel	$\frac{\text{egenkapital} \times 100}{\text{total kapital}}$
Aksjekapital	$\frac{\text{aksjekapital} \times 100}{\text{egenkapital}}$

Viser evt. hvor stor del av aksjekapitalen som er tapt

Økonomiområdet i rating-modellen tar også hensyn til revisors beretning. Ved innregistrering av regnskapene, blir alle revisjonsberetninger gjennomgått og eventuelle revisoranmerkninger blir registrert. I de tilfeller hvor revisor ikke kan uttale seg om selskapets årsoppgjør, får selskapet bedømmelsen "Revisoranmerkning" under økonomiområdet. Et selskap med denne bedømmelsen vil ikke få en kredittverdig ratingkode (A, AA, AAA).

Følgende bedømmelser blir benyttet under økonomiområdet:

Sterk
God
Tilfredsstillende
Svak
Dårlig
Ingen-info (regnskap mangler)
Revisoranmerkning
For gammelt regnskap (mer enn 22 måneder gammelt regnskap)

Decide with Confidence

4. RATINGFORDELING OG KONKURSRISIKO

Betalingserfaring

Under dette delområdet foretar rating-modellen en undersøkelse på om selskapet har betalingsanmerkninger registrert i vår database. Dersom dette er tilfelle blir det foretatt en omfattende analyse og vurdering av de aktuelle anmerkningene. Vår database med betalingsanmerkninger inneholder informasjon fra et stort antall inkassobyråer og forliksråd i tillegg til fullstendig informasjonstilgang fra løssøreregisteret og by- og sorenskrivere. Modellen foretar en vurdering av betalingserfaring med en kontroll på type anmerkning, anmerkningens alder, antall anmerkninger og beløpenes størrelse. En slik omfattende analyse og vurdering er av vesentlig betydning for å gi et selskap en korrekt rating. Som eksempel kan et stort og solid selskap oppnå en kredittverdig rating-kode til tross for at det har enkelte betalingsanmerkninger. Et foretak som er erklært insolvent får automatisk C-rating.

Følgende bedømmelser blir benyttet under betalingserfaring:

Upåklagelig
Akseptabel
Tvilsom
Dårlig
Insolvent
Konkurs

NYETABLERTE FORETAK

En av de unike fordelene med rating-modellen er hvordan nyetablerte foretak blir ratet. På nyetablerte foretak finnes ikke regnskapstall før etter nærmere to års drift. Modellen er bygget slik at den tar hensyn til størrelsen på registrert aksjekapital og om denne er innbetalt eller ikke. Den vesentligste fordelene i modellen er at den vurderer nøkkelpersonene bak foretaket (styreformann og daglig leder). Et nyetablert foretak får i utgangspunktet ratingen AN, men dersom vi har registrert betalingsmislighold på den ene eller begge nøkkelpersonene, vil foretaket bli ratet til B eller C.

RATING AV ENKELTPERSONFORETAK

Dun & Bradstreet har utviklet en egen modell for enkeltpersonforetak. Modellen er bygget opp på samme struktur som modellen for aksjeselskaper, men på grunn av forskjellig tilgang til informasjonselementer, har modellene en del forskjellige regler. For enkeltpersonforetak tar vi blant annet hensyn til innehaverens personlige skatteligging de siste 2 årene. Modellen tar også hensyn til innehaverens egne betalingsanmerkninger, betalingsanmerkninger på andre enkeltpersonforetak han er involvert i og om innehaveren har vært involvert i et aksjeselskap som har gått konkurs. Enkeltpersonforetak kan ikke få AAA.

KREDITT-LIMIT

D&B's anbefalte kreditt-limit ble innført for en del år tilbake fordi det var etterspørsel etter det fra våre kunder. Man har tatt utgangspunkt i at dette skal være en normal 30 dagers varekreditt. De to regnskapspostene som påvirker limit, er omsetning og egenkapitalandel, dvs. størrelsen på virksomheten og hvor stor buffer man har for å tåle vanskelige tider. Jo større omsetning og egenkapital, jo høyere limit. Limit beregningen er veldig skjematisk og tar ikke høyde for ulikheter i bransjer osv.

Det er satt en del absolutte krav for å få beregnet limit:

- Ratingen må være A eller bedre
- Omsetningen må være min. 1. mill. kr.
- Selskapet må ikke være i bransjene shipping eller eiendom
- Heller ikke management- og holdingselskaper får beregnet limit

På grunn av manglende regnskapsgrunnlag på Enkeltpersonforetak, har vi lagt inn faste grenser, som er kr. 50.000 for AA ratede og kr 25.000 for A ratede.

MINIMUMSKRAV FOR Å OPPNÅ AAA- OG AA-RATING

Vi har i rating-modellen lagt inn absolutte minimumskrav for å oppnå en AAA eller AA rating. Dette er kriterier til størrelsen på driftsinntekter og sum egenkapital. Et foretak som er kvalifisert til å få en AAA rating må ha en omsetning på mer enn kr. 1 mill. og mer enn kr 200.000,- i egenkapital, mens et foretak som skal oppnå en AA rating må ha en omsetning på mer enn kr 500.000,- og mer enn kr 100.000,- i egenkapital. I tillegg til små selskaper, påvirker dette bedømmelsen negativt på holding- og investeringselskaper, som ofte har 0 i driftsinntekter.

KJENNETEGN FOR ET FORETAK INNENFOR DE ENKELTE RATING-KODENE

Ratingen blir bestemt ut fra kombinasjonen av de fire delbedømmelsene. Det er mange forskjellige kombinasjoner som fører til den enkelte rating-koden. Under har vi forsøkt å gi en kort beskrivelse av hvordan et gjennomsnittsforetak med de enkelte rating-kodene kan se ut.

Decide with Confidence

4. RATINGFORDELING OG KONKURSRISIKO

AAA: Dette foretaket har en sterk økonomi, er veletablert og det er ikke registrert betalingsanmerkninger av betydning på foretaket.

AA: Kjentetegnet ved et foretak med AA rating er et veletablert foretak med en god eller tilfredsstillende økonomi. Det er ikke notert negativ informasjon av betydning på foretaket.

A: Et A-ratet foretak har normalt en noe svak økonomi, men kan fortsatt betraktes som et kredittverdig foretak. Det er registrert ingen eller kun uvesentlig negativ informasjon på foretaket.

AN: Dette er et nyetablert foretak 0-2 år, hvor det ennå ikke er kommet inn noe regnskap. Deter ikke registrert betalingsmislighold på foretaket og det er ingen negative anmerkninger på daglig leder eller styreformann.

Ingen Rating: På dette foretaket er det ofte registrert kreditorvarsler eller andre aktuelle hendelser som er av vesentlig betydning for den videre drift av foretaket. Det kan også mangle vesentlig informasjon på foretaket, som gjør at vi ikke er i stand til å foreta en kvalifisert kredittvurdering av foretaket.

B: Et B-ratet foretak har en svak eller dårlig økonomi. Man har gjerne drevet med underskudd og egenkapitalen er delvis eller helt tapt. Det er ikke notert negativ informasjon i form av betalingsanmerkninger.

C: Dette foretaket har en svak eller dårlig økonomi og det er registrert alvorlige betalingsanmerkninger. Det kan også være et nyetablert foretak uten regnskap, men hvor det er registrert negativ informasjon på foretaket, daglig leder eller styreformann.

Det finnes mange unntak fra denne oppstillingen, men de mest vanlige forholdene er blitt beskrevet. For eksempel kan foretak med akutte økonomiske problemer ha en tilfredsstillende økonomi på bakgrunn av siste års regnskap, men nye betalingsanmerkninger kan medføre at ratingen blir satt ned til B eller C.

Foretak med et dårlig regnskap vil ikke automatisk få en bedre rating dersom ny kapital blir skutt inn. Dette vil først få sin innvirkning ved innregistreringen av neste års regnskap, hvor den nye kapitalen er bokført.

KONKURSRISIKO

Flere års erfaring med bruk av rating-systemet har gjort oss i stand til å uttale oss om konkurrisiko. Vi har kontinuerlig oppfølging av alle foretak som går konkurs for å se hva slags rating disse foretakene hadde 12 måneder før konkurs og på konkurstidspunktet.

Basert på konkurs-statistikken, har vi beregnet hvor stor sannsynlighet det er for at et aksjeselskap med en bestemt rating-kode går konkurs innen ett år. Oppstillingen nedenfor viser blant annet at ca hvert 6. C-ratede foretak vil gå konkurs i løpet av ett år.

Rating-kategori	Konkurs-sannsynlighet (i %)
AAA	0,20
AA	0,50
A	0,70
AN	2,10
Ingen rating	1,90
B	3,50
C	15,60

Decide with Confidence

5. GRUNNFAKTA

Delbedømmelse: Veletablert

Firmanavn	KLIMA OG BYGGSERVICE AS
Selskapsform	Privat aksjeselskap
Aksjekapital	144 000 - Fullt innbetalt
EierStruktur	Personeid over 50 %
Konserntilknytning	NEI
Etableringsår	2003
Stiftelsesdato	22-10-2003
Registreringsdato	14-01-2004
Registreringssted	Foretaksregisteret
Revisor	Vidi Revisjon AS - 993809489
Hovedbransje	43221 - Rørlegger- og ventilasjonsarbeid
Formål	Service og drift av bygninger og bygningers tekniske og allmene installasjoner, samt tilhørende tjenester, handel og entreprenørdrift.
Antall ansatte	2011 - 8 2012 - 10 2013 - 12
Kommune	OPPEGÅRD
Fylke	AKERSHUS
Daglig leder	ØSTLI KENNET
Signatur	STYRETS FORMANN OG DAGLIG LEDER HVER FOR SEG
Prokura	STYRETS FORMANN ALENE

Decide with Confidence

6. EIER/JURIDISK

Delbedømmelse: Bra

Verv	F.dato	Navn	Postadresse	Kode
Daglig leder	310867	ØSTLI KENNET	1407 VINTERBRO	
Styreformann	180940	SØRLIE ALF OSVALD	0372 OSLO	
Styremedlem	291171	HAAGENRUD PETTER	0198 OSLO	
Styremedlem	310867	ØSTLI KENNET	1407 VINTERBRO	

Forklaringstabell representantkoder	Kode
Representant for A-aksjonærer	A
Representant for B-aksjonærer	B
Representant for C-aksjonærer	C
Ansattes representant	R

Aksjonærer

Navn	Orgnr	Født Dato	Postadresse	Eierandel
ØSTLI KENNET	0	31-08-1967	1407 VINTERBRO	20 %
GAARDER TOR	0	16-04-1955	1415 OPPEGÅRD	17 %
ADIANTE AS	983 791 417		0372 OSLO	17 %
STENERUD THOR	0	08-05-1941	1473 LØRENSKOG	6 %